

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ὁγδoος

Συνδρομὴ ἰτησιᾶ: Ἑν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.— Αἱ συνδρομαὶ ῥοιζονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἰτησιαι.— Ἰραρεῖον τῆς Διευθυνσεως: Ὑδρὸς Σταδίου, 6.

21 Ὀκτωβρίου 1879

Σφραγὶς τοῦ
ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΡΓΟΥΣ

ἐπὶ ἐπαναστάσεως.

[Ἐκ τῆς Συλλογῆς Παύλου Λάμπρου].

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΚ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ

Φίλιππε,

Ἐπειδὴ ἀρέσκεσαι εἰς ἑδοιπορικὰς ἀναμνήσεις, ἐξακολουθῶ τὴν τελευταίαν ἐπιστολήν μου ὅπου τὴν διέκοψα.

Ἀνεχώρησα λοιπὸν ἐκ Βόρμς καὶ κατηυθύνθην εἰς Μαγεντίαν διὰ σιδηροδρόμου· ἀλλὰ τὸ σπουδαῖον, τὸ ἄξιον νὰ σπεύσης νὰ τὸ παραδώσης εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς διὰ τῆς δημοσιότητός ἐστιν ὅτι ἀνεχώρησα οὐχί, ὡς συνήθως, εἰς τρίτην, ἀλλ' εἰς δευτέραν θέσιν. Τοῦτο δὲ διὰ τρεῖς ἰσχυροὺς λόγους, τὸν πρῶτον γεωγραφικόν, ὅτι ἡ Μαγεντία ἀπέχει τοῦ Βόρμς μόνον μίαν ὥραν, καὶ ἐπομένως τῶν διοδίων ἡ διαφορὰ ἐστὶν οὐχὶ μεγάλῃ· τὸν δεύτερον ψυχολογικόν, ὅτι διετηρεῖτο ἀκόμη εἰς τινὰ γωνίαν τῆς διαθέσεώς μου τὸ οὕτως ἀθλίως ἐν Βόρμς διαψευσθὲν πριγκηπικόν ὄνειρόν μου, καὶ ἡ τρίτη τάξις μοι ἐφαίνετό πως ἀκόμη κατωτέρα τοῦ φανταστοῦ μου βαθμοῦ· καὶ τὸν τρίτον καθαρῶς ταμειευτικόν, ὅτι ἐν Βόρμς εἶχον κάμει ἀνελπίστους οἰκονομίας, διότι, ὅτε ἀνεχώρουν τῆς πόλεως ἐν ᾗ ἐστέφοντο οἱ Αὐτοκράτορες τῆς Γερμανίας, καὶ ἡ ξενοδόχος τοῦ Couvent μοι ἔφερε τὸν λογαριασμόν, ἔμεινα, οἷον δῆποτε καὶ ἂν ἦν ἐκεῖνο τὸ καταγώνιον, πλήρης ἐκπλήξεως διὰ τὴν εὐτέλειαν τῆς ἀπαιτήσεως, καὶ ἤθελον νὰ διαμαρτυρηθῶ ὅτι ἀπατώνται, ὅτι ὀφείλω τὰ τετραπλάσια ἀφ' ὅσα ζητοῦμαι, καὶ νὰ πληρώσω κατὰ συνέπειαν. Ἀλλὰ συνῆλθον ταχέως, κ' ἐπροτίμησα πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ σκανδάλου,

νὰ τηρήσω σιγὴν, καὶ τὸ ἐντεῦθεν προκύψαν μοι περίσσευμα νὰ δώσω εἰς μίσθωσιν δευτέρας ἀντὶ τρίτης θέσεως μέχρι Μαγεντίας.

Ἐν τῇ σιδηροδρομικῇ ἀμάρξῃ εὗρέθην μετὰ δύο ἀνδρῶν, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς ὄψεως καὶ συμπεριφορᾶς αὐτῶν ἐφαίνοντο εἰς ἀνωτέρας στιβάδας τῆς κοινωνίας ἀνήκοντες, ὡς ἦτο καὶ ἐπόμενον, διότι ἐνταῦθα ὀλίγοι ὁδοιποροῦσιν εἰς πρώτην θέσιν, ἐκτὸς ἂν ὧσιν ἀληθεῖς ἡγεμόνες ἢ τραπεζίται Ἰουδαῖοι. Ὁ πλησίον ἐμοῦ καθήμενος, τοῦ ἄλλου ὁμιλητικώτερος, ἀπέτεινε ταχέως πρὸς ἐμὲ τὸν λόγον, καὶ μετ' ὀλίγον συνδιελεγόμεθα περὶ τῶν τεραστίως ἐν Γερμανίᾳ πολλαπλασιαζομένων σιδηροδρόμων.—«Βίσι μία τῶν πρωτίστων μεριμνῶν, μοι εἶπε, τῆς κυβερνήσεως. Τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας εἰσὶ σήμερον τὸ μέτρον καὶ οἱ ἀναπόφευκτοι ὄχαιοι τοῦ πολιτισμοῦ». Ἐννοήσας δ' ἐκ τῶν σολοικισμῶν καὶ τῆς προφορᾶς μου ὅτι ἤμην ξένος, καὶ προσέτι ὅτι ἤμην Ἕλλην, εἰς δ' ὁμῶς καὶ αὐτὸς τὸν ἐπεβοήθησα,—«Ἐχστε σιδηροδρόμους εἰς τὴν Ἑλλάδα» ; μ' ἤρώτησεν.—«Βίς τὴν Ἑλλάδα σιδηροδρόμους» ; ἀπεκρίθην ἀφ' οὗ ἐξηροκατάπια, «ὦ! μάλιστα, ἔχομεν, πῶς ὄχι ; ἕνα ἔχομεν ὅστις ἐξ Ἀθηνῶν φέρει εἰς Πειραιᾶ· ἄλλον ὅστις φέρει εἰς Φάληρον. Ἄμα δὲ μᾶς προσαρτηθῶσι Θεσσαλία καὶ Ἡπειρος, θὰ οἰκοδομήσωμεν ἕνα πρὸς τὰ Ἰωάννινα, ἄλλος θὰ χωρήσῃ ἐκεῖθεν μέχρις ἀπέναντι τοῦ ἄκρου τῆς Ἰταλίας· ἄλλος θὰ ἐνώσῃ τὰς Ἀθήνας μετὰ τῆς Λαρίσσης καὶ τὴν Λάρισσαν μετὰ τῆς Θεσσαλονίκης· ἄλλος θὰ διασχίσῃ τὸν Πίνδον»· καὶ δὲν ὑπῆρχε κοιλὰς ἐπὶ τοῦ χάρτου δι' ἧς, βαθμηδὸν ἐνθαρρυνόμενος, δὲν διῆγον ἕνα σιδηροδρόμον. Δὲν φαντάζεσαι πόσον εὐλόγως κατασκευάζονται σιδηροδρόμοι ἐπὶ χάρτου, καὶ πόσον εὐθηνῶς ἀκόμη. Ὁ δὲ τρίτος συνοδοιπὸρος, ὅστις ἐκάθητο εἰς τὴν ἀντιπέραν γωνίαν, καὶ ὀλίγον εἶχεν ἀναμειγῇ εἰς τὴν συνδιάλεξιν, εἶπε τότε, ὡς εἰς ἑαυτὸν ὁμιλῶν,—καὶ ἐκ τῆς προφορᾶς ἐνόησα Γάλλον Παρισινόν:—«S'ils n'ont pas des chemins de fer, ils ont en tout cas des chemins à faire». Ἀλλ' ἐπροσποιήθην ὅτι δὲν ἤκουσα, ἢ ὅτι δὲν ἐνόουν τὴν Γαλλικὴν, καὶ τὸ πρόσωπόν μου ἔμεινεν ἀκίνητον ἀπέναντι τοῦ ψυχροῦ του λογοπαιγνίου. Εὐτυχῶς δὲ διεκόπη καὶ ἡ ὁμιλία, διότι, παρὰ τὴν Μαγεντίαν ἤδη,